

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

24 листопада 2022 р.

Київ

№ 271-р

Про закриття провадження у справі

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали справи № 127-26.4/93-21 про порушення товариством з обмеженою відповідальністю «Вин Агро» і товариством з обмеженою відповідальністю «Таїрово Вайнері» законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, та подання з попередніми висновками Управління розслідувань недобросовісної конкуренції Антимонопольного комітету України № 127-26.4/93-21/165-спр від 29.08.2022,

ВСТАНОВИВ:

1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Порушення товариством з обмеженою відповідальністю «Вин Агро» (далі – ТОВ «Вин Агро») і товариством з обмеженою відповідальністю «Таїрово Вайнері» (далі – ТОВ «Таїрово Вайнері») (далі разом – Відповідачі, Товариства) законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману.

2. СТОРОНИ

- (2) Заявники: громадянка України Морозова Анжела Миколаївна та громадянин України Коноваленко Дмитро Вікторович.
- (3) Відповідачі : ТОВ «Вин Агро» і ТОВ «Таїрово Вайнері».
- (4) ТОВ «Вин Агро», відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, зареєстровано 12.04.2006, ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (5) Основним видом господарської діяльності ТОВ «Вин Агро», згідно з класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД), зокрема, є «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (6) ТОВ «Таїрово Вайнері», відповідно до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, зареєстровано 15.09.2016, ідентифікаційний код юридичної особи «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (7) Основним видом господарської діяльності ТОВ «Таїрово Вайнері», згідно з класифікацією видів економічної діяльності (КВЕД), зокрема, є «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (8) Тобто Відповідачі є суб'єктами господарювання в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (9) До Комітету надійшли заяви громадянки України Морозової А.М. від 21.04.2021 б/н (вх. Комітету № 14-01/153-АМ від 23.04.2021) та громадянина України Коноваленка Д.В. від 23.04.2021 б/н (вх. Комітету № 14-01/161-АМ від 26.04.2021) про наявність, на думку Морозової А.М та Коноваленка Д.В. (далі разом – Заявники), у діях Товариств ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції у вигляді розміщення на етикетках та контретикетках напою винного «ТАІРОВО» з позначенням «FRAGOLINO» інформації, що вводить в оману (далі разом – Заяви).
- (10) Листом від 28.05.2021 № 54-02/1969 (вх. Комітету № 54-01/225-АМ від 01.06.2021) Південно-східне міжобласне територіальне відділення Комітету (далі – Відділення) надіслало до Комітету копію звернення громадянина України Коноваленка Д.В. від 23.04.2021 б/н, яку Відділенню листом від 19.05.2021 № 29727/6/08-01-09-02-07 (вх. Відділення № 54-01/1492 від 25.05.2021) надіслало Головне управління Державної податкової служби України у Запорізькій області.
- (11) Розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 22.07.2021 № 02/183-р розпочато розгляд справи № 127-26.4/93-21 за ознаками вчинення ТОВ «Вин Агро» і ТОВ «Таїрово Вайнері» порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману. Листом від 22.07.2021 № 127-26/02-1105 зазначене вище розпорядження направлено Заявникам. Листами від 22.07.2021 № 127-26/02-11013 та № 127-26/02-11014 зазначене вище розпорядження направлено ТОВ «Вин Агро» і ТОВ «Таїрово Вайнері» (відповідно).
- (12) Державний уповноважений Комітету направив вимогу про надання інформації від 17.08.2021 № 127-26/02-12164 до ТОВ «Вин Агро», на яку надано відповідь листом від 08.10.2021 № 548 (вх. Комітету № 8-02/1523-кі від 11.10.2021) (далі – Відповідь 1).
- (13) Державний уповноважений Комітету направив вимогу про надання інформації від 17.08.2021 № 127-26/02-12165 до ТОВ «Таїрово Вайнері», на яку надано відповідь листом від 04.10.2021 № 04/10 (вх. Комітету № 8-02/1497-кі від 05.10.2021) (далі – Відповідь 2).
- (14) Державний уповноважений Комітету направив лист про надання інформації від 24.01.2022 № 127-26/02-805 до Асоціації «Виноградари та винороби України», який повернувся до Комітету у зв'язку з відсутністю адресата за зазначеною адресою.
- (15) Державний уповноважений Комітету направив лист про надання інформації від 24.01.2022 № 127-26/02-806 до Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, на який надано відповідь листом від 02.02.2022 № 11.1.1-4/1966 (вх. Комітету № 7-02/1372 від 02.02.2022).
- (16) Державний уповноважений Комітету направив лист про надання інформації від 24.01.2022 № 127-26/02-807 до Української корпорації по виноградарству і виноробній промисловості «Укрвинпром», на який надано відповідь листом від 02.02.2022 № 10 (вх. Комітету № 8-02/1859 від 11.02.2022).
- (17) Державний уповноважений Комітету направив лист про надання інформації від 24.01.2022 № 127-26/02-808 до Міністерства аграрної політики та продовольства України, на який надано відповідь листом від 01.02.2022 № 21-1313-05.1/1918 (вх. Комітету № 8-02/1859 від 11.02.2022).
- (18) Державний уповноважений Комітету направив лист про надання інформації від 24.01.2022 № 127-26/02-809 до Європейської бізнес асоціації, на який надано відповідь листом від 07.02.2022 № 100/2022/19 (вх. Комітету № 8-02/1776 від 10.02.2022).

- (19) Державний уповноважений Комітету направив лист про надання інформації від 24.01.2022 № 127-26/02-810 до Національного наукового центру «Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова» Національної академії наук України, на який надано відповідь листом від 10.02.2022 № 39 (вх. Комітету № 8-02/2356 від 21.02.2022).
- (20) Державний уповноважений Комітету направив лист про надання інформації від 24.01.2022 № 127-26/02-811 до Громадської організації «Всеукраїнська асоціація виноробів і сомельє», який повернувся до Комітету у зв'язку з відсутністю адресата за зазначеною адресою.
- (21) Державний уповноважений Комітету направив лист про надання інформації від 24.01.2022 № 127-26/02-812 до Громадської організації «Всеукраїнська асоціація виробників продукції садівництва й виноградарства», на який Громадська організація «Всеукраїнська асоціація виробників продукції садівництва й виноградарства» відповіді не надала.
- (22) Державний уповноважений Комітету листами від 30.08.2022 № 127-26.4/02-1568е та № 127-26.4/02-1566е направив ТОВ «Вин Агро» і ТОВ «Таїрово Вайнері» (відповідно) подання з попередніми висновками у справі від 29.09.2022 № 127-26.4/93-21/165-спр, яке Товариства отримали 31.08.2022.
- (23) Державний уповноважений Комітету листом від 30.08.2022 № 127-26.4/02-1565е направив Коноваленку Д.В. подання з попередніми висновками у справі від 29.09.2022 № 127-26.4/93-21/165-спр, яке він отримав 06.09.2022.
- (24) Державний уповноважений Комітету листом від 30.08.2022 № 127-26.4/02-1570е направив Морозовій А.М. подання з попередніми висновками у справі від 29.09.2022 № 127-26.4/93-21/165-спр, яке відповідно до поштового відправлення не вручено та повернено до Комітету у зв'язку з «кінцем терміну зберігання».
- (25) На офіційному вебсайті Комітету <https://amcu.gov.ua/> 11 листопада 2022 року розміщено інформацію про попередні висновки у справі № 127-26.4/93-21 із зазначенням дати, часу й місця розгляду справи.
- (26) Зауваження чи заперечення від сторін у Справі на подання про попередні висновки у справі № 127-26.4/93-21/165-спр до Комітету не надходило.

4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

4.1. ІНФОРМАЦІЯ, ПОВІДОМЛЕНА ЗАЯВНИКАМИ

- (27) У квітні 2021 року Заявники придбали в торговельних мережах України напій винний слабоалкогольний зброджений ігристий напівсолодкий білий «TAIROVO» з позначенням «FRAGOLINO», який виробляють ТОВ «Вин Агро» і ТОВ «Таїрово Вайнері» (далі – Напій).
- (28) У процесі споживання Напою Заявники відчували, що смак був не виноградний. Як з'ясували Заявники пізніше, на контретикетці не було вказано, що Напій виготовлено з винограду, незважаючи на те, що Напій мав назву «Напій винний».
- (29) Оформлення етикетки Напою наведено на фотокопіях нижче.

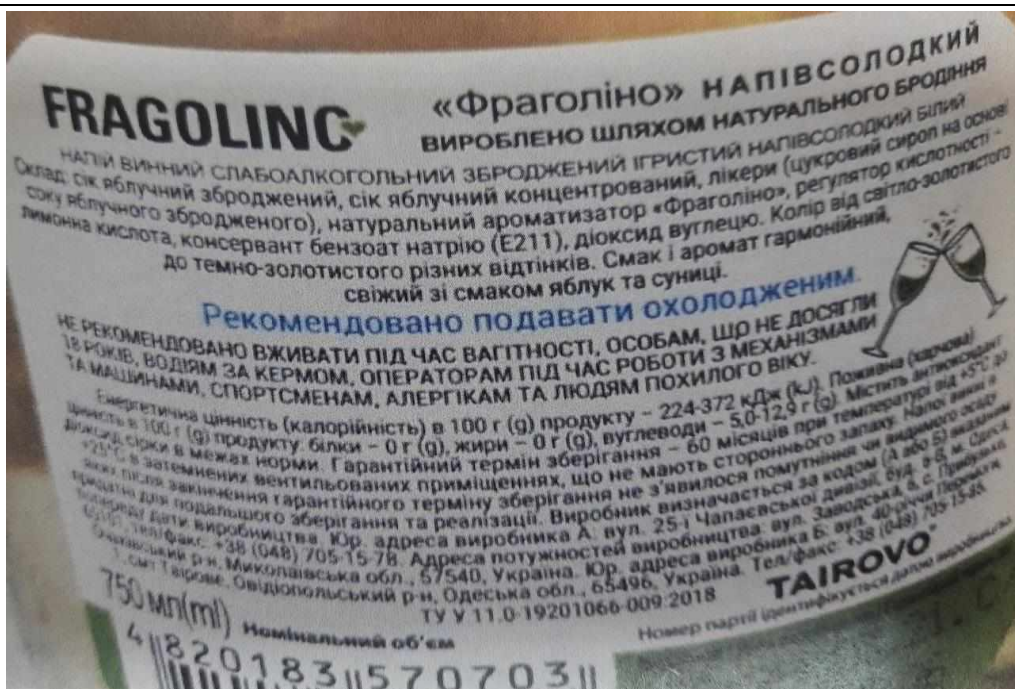
Загальний вигляд пляшки Напою

Інформація, наведена на етикетках Напою

Зазначено від продукції: «Напій винний слабоалкогольний зброджений ігристий напівсолодкий»

Зазначено виробників продукції:
 ТОВ «Вин Агро» (виробник А),
 ТОВ «Таїрово Вайнері» (виробник Б) та їхні юридичні адреси

Контретикетка Напою

- (30) Як зазначено на контретикетці, Напій, який придбали Заявники, має такий склад: сік яблучний зброджений, сік яблучний концентрований, лікери (цукровий сироп на основі соку яблучного збродженого), натуральний ароматизатор «Фраголіно», регулятор кислотності – лимонна кислота, консервант бензоат натрію, діоксид вуглецю.
- (31) Заявники вважають, що вид Напою – «Напій винний» не відповідає переліку інгредієнтів, які входять до складу готового продукту.
- (32) Тобто, на думку Заявників, Напій мав вироблятися з винограду.
- (33) Заявники вважають, що такий Напій є сидром (слабоалкогольний напій, утворений у результаті бродіння яблучного соку, насиченого киснем).
- (34) Як повідомили Заявники, відповідно до статті 12 Закону України «Про виноград та виноградне вино» фальсифікацією є: штучна ароматизація рослинними екстрактами чи запашними речовинами органічного синтезу; виготовлення сурогатів вин за відсутності продуктів переробки винограду; етикетування, що не відповідає вимогам законодавства, використання інших видів дезінформації покупця при зовнішньому оформленні вин, вермутів, коньяків України і брендів.

А згідно із частиною четвертою статті 6 Закону України «Про захист прав споживачів» забороняється введення в обіг фальсифікованої продукції та статтею 19 цього Закону забороняється нечесна підприємницька практика, яка включає будь-яку діяльність (дії або бездіяльність), що вводить споживача в оману.

Підприємницька практика вважається такою, що вводить в оману, якщо вона спонукає або може спонукати споживача дати згоду на здійснення правочину, на який в іншому випадку він не погодився б, шляхом надання йому неправдивої чи неповної інформації або ненадання інформації, зокрема, про:

- основні характеристики продукції, такі як склад, методи використання, метод виготовлення.

- (35) У зв'язку із цим, Заявники вважають, що дії Товариств з виготовлення та реалізації «напою винного» без наявності в його складі інгредієнта – винограду – є порушенням статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», а саме, повідомленням неправдивої інформації Товариствами щодо назви Напою.

4.2. ІНФОРМАЦІЯ, ПОВІДОМЛЕНА ТОВАРИСТВАМИ

4.2.1. ТОВ «Вин Агро» у Відповіді 1 повідомило таке:

- (36) ТОВ «Вин Агро» здійснює виробництво та реалізацію алкогольних напоїв з 12.04.2006.
- (37) ТОВ «Вин Агро» зазначило, що виготовляло та реалізовувало 19 видів напоїв із позначенням «FRAGOLINO», з яких 16 – напої винні слабоалкогольні. Виробництво зазначених напоїв припинено у 2018 – 2021 роках.
- (38) Напій виробляється за ТУ У 11.0-19201066-009:2018 «Напої винні слабоалкогольні зброджені ігристі та газовані» (далі – ТУ У 11.0-19201066-009:2018).
- (39) ТОВ «Вин Агро» виробляло Напій з 24.07.2018 по 07.10.2019, а реалізовувало з 13.08.2018 по 14.12.2020.
- (40) Замовником, розробником та виробником оригінал-макетів етикеток усіх видів напоїв, які виробляло ТОВ «ВИН АГРО» до березня 2021 року, а також пакувальником цієї продукції є ТОВ «ВИН АГРО».
- (41) Відповідальність за розміщення інформації на етикетках усіх видів напоїв, які виробляло ТОВ «ВИН АГРО», несе саме товариство.
- (42) ТОВ «Вин Агро» здійснює просування напоїв в Інтернеті. Зокрема, на сторінці в соціальній мережі «Інстаграм» за посиланням: <https://www.instagram.com/Vinagrowine/> розміщена інформація про характерні особливості виробництва, смакові якості, історію створення, відгуки споживачів напоїв.
- (43) У соціальній мережі «Фейсбук» за посиланням: <https://www.facebook.com/Vinagrowine/> функціонує сторінка ТОВ «Вин Агро», де маркетологи популяризують продукцію виробника.

4.2.2. ТОВ «Таїрово Вайнері» у Відповіді 2 повідомило таке:

- (44) ТОВ «Таїрово Вайнері» здійснює виробництво та реалізацію алкогольних напоїв із 15.09.2016.
- (45) ТОВ «Таїрово Вайнері» виготовляє та реалізовує з 2020 року 19 видів напоїв із позначенням «FRAGOLINO», з яких 17 – напої винні слабоалкогольні.
- (46) Напій виробляється за ТУ У 11.0-19201066-009:2018.
- (47) Цей Напій ТОВ «Таїрово Вайнері» виробляє з 12.11.2020 по дату Відповіді 2, а реалізовує – з 16.11.2020 по дату Відповіді 2.
- (48) ТОВ «Таїрово Вайнері» є замовником, розробником та виробником оригінал-макетів етикеток усіх видів напоїв, які виробляє товариство, а також пакувальником продукції.
- (49) Відповідальність за розміщення інформації на етикетках усіх видів напоїв, які виробляє ТОВ «Таїрово Вайнері», несе саме товариство.
- (50) ТОВ «Таїрово Вайнері» здійснює просування напоїв в Інтернеті. Зокрема, на сторінці в соціальній мережі «Інстаграм» за посиланням: https://www.instagram.com/fratelli_wine/ розміщена інформація про характерні особливості виробництва, смакові якості, історію створення, відгуки споживачів напоїв.

- (51) Також функціонує сторінка ТОВ «Таїрово Вайнері» у соціальній мережі «Фейсбук» за посиланням: <https://www.facebook.com/FratelliVino/>, де маркетологи постійно популяризують продукцію ТОВ «Таїрово Вайнері».

4.2.3. ТОВ «Вин Агро» (Відповідь 1) і ТОВ «Таїрово Вайнері» (Відповідь 2) повідомили спільну інформацію такого змісту:

- (52) Продукція Товариств користується значним попитом серед споживачів, про що свідчить її присутність на полицях магазинів у всіх регіонах (областях) України.
- (53) Напої реалізовували, зокрема, у таких торговельних мережах: ТОВ «АШАН Україна ГІПЕРМАРКЕТ «Інформація, доступ до якої обмежено», ТОВ «НОВУС УКРАЇНА» «Інформація, доступ до якої обмежено», ТОВ «АТБ - МАРКЕТ» «Інформація, доступ до якої обмежено», ТОВ «СІЛЬПО-ФУД» «Інформація, доступ до якої обмежено», ТОВ «ФОРА» «Інформація, доступ до якої обмежено», ТОВ «ОМЕГА» «Інформація, доступ до якої обмежено», ТОВ «МЕТРО КЕШ ЕНД КЕРІ УКРАЇНА» «Інформація, доступ до якої обмежено» тощо.
- (54) На етикетці Напою зазначено його вид – напій винний слабоалкогольний зброджений ігристий напівсолодкий білий; крім того, на етикетці, контретикетці та кольсретці Напою міститься позначення «FRAGOLINO». Вміст спирту становить 6,0 – 6,9% об.
- (55) Товариства у відповідь на питання вимог щодо вибору назви Напоїв, а саме «FRAGOLINO», повідомили, що назва «FRAGOLINO» (Фраголіно) походить від слова «fragola», у перекладі з італійської – суниця. Оскільки смак продукції – суничний, з використанням екстракту суниці, у назві використовується слово «Фраголіно». Походження слова – італійське, тому назва дублюється іноземною мовою.

ФРАГОЛІНО є загальноживаним позначенням, яке походить від італійського слова «fragola» (суниця), із суфіксом його можна перекласти як «суничка». Цей напій виробляється з фруктів, винограду шляхом бродіння з додаванням натурального ароматизатора або рослинного екстракту суниці, а також із можливістю додавання води.

У світі існує безліч способів виробництва Фраголіно, як алкогольних напоїв, так і безалкогольних, кожен із виробників виробляє продукцію згідно з розробленою рецептурою та технологією, одні – з фруктів, інші – з винограду, треті – шляхом змішування фруктів, винограду й води, як, наприклад, італійське фраголіно.

Як вбачається з продукції, що пропонується до продажу через інтернет-мережу, з назвою «ФРАГОЛІНО» є лікери, горілка, сидри, вино та інші різновиди алкогольної продукції зі смаком суниці:

ФРАГОЛІНО не є захищеним географічним або кваліфікованим зазначенням

походження товару та/або захищеною торговельною маркою.

Товариства у Відповіді 1 та Відповіді 2 на питання вимог про те, у чому полягає різниця між Напоєм, до складу якого не входять виноматеріали з винограду, та напоєм «СИДР», повідомили, що різниця між Напоєм винним слабоалкогольним ігристим та напоєм «Сидр» відсутня, оскільки вони мають однакову схему технологічного виробництва.

Обидва зазначені напої виготовляються шляхом насичення купажу, одержаного без додавання спирту етилового, виключно в результаті природного бродіння яблучного соку, отриманого методом відновлення із соку яблучного концентрованого з подальшим насиченням діоксидом вуглецю ендogenousного походження під час вторинного бродіння. Вміст яблучної основи має становити не менше ніж 85 відсотків. Для забезпечення особливих властивостей застосовуються спеціальні технологічні прийоми: додавання екстрактів та/або виноматеріалів столових оброблених.

Виноробна продукція – вина виноградні натуральні, вина натуральні кріплені, шампанські, ігристі, газовані, вермути, бренді, сусло виноградне та інші виноматеріали, коньяки, інші алкогольні напої з винограду, плодів та ягід (підпункт 14.1.26 п. 14.1 статті 14 Податкового кодексу України).

Відповідно до частини другої статті 11 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» маркування виноробної продукції, у тому числі сидру і перрі (без додавання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природного (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктових-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додавання спирту), яка реалізується в Україні, здійснюється відповідно до Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.

В частині другій статті 11 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» зазначено, що в тому числі до виноробної продукції належить:

- сидр і перрі (без додавання спирту);
- зброжені напої, одержані виключно в результаті природного (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктових-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додавання спирту).

Маркування напоїв винних слабоалкогольних ігристих газованих, код виробів УКТ ЗЕД 2206 00 31 00, відповідає вимогам Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» та Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» та не вводить споживачів в оману щодо виду алкогольної продукції, яка виробляється.

Торгово-промислова палата (експертний висновок № УТЕ -1175 від 19.11.2020)¹ Напоєм, виробленим за ТУ У 11.0-19201066-009:2018, за результатами проведення експертизи присвоїла код виробів УКТ ЗЕД 2206 00 31 00 «Сидр і перрі» (далі – УКТ ЗЕД 2206 00 31 00).

¹ Висновок доданий до Відповіді 1 та Відповіді 2.

4.3. ІНФОРМАЦІЯ, ПОВІДОМЛЕНА МІНІСТЕРСТВАМИ, ВІДОМСТВАМИ ТА ОРГАНІЗАЦІЯМИ, ЯКІ ВОЛОДІЮТЬ СПЕЦІАЛЬНИМИ ЗНАННЯМИ, та ОКРЕМІ ВИСНОВКИ КОМІТЕТУ

4.3.1. Апеляційна палата Міністерства економічного розвитку і торгівлі України

(56) Рішенням² Апеляційної палати Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 12.02.2019, затвердженим наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (далі – Мінекономрозвитку) від 27.03.2019 № 517 (далі – Рішення), науково-виробничому підприємству «НИВА» у вигляді товариства з обмеженою відповідальністю відмовлено в задоволенні заперечення щодо рішення Мінекономрозвитку від 04.04.2018 про відмову в реєстрації знака для товарів та послуг «ФРАГОЛІНО ФРАГОЛИНО FRAGOLINO» за заявкою № 2016 02996.

(57) У Рішенні, зокрема, зазначено, що:

- «Фраголіно» – це солодке вино (всього 7.5% спирту) з виразним полунично-суничним смаком. При виробництві не використовуються сторонні фрукти, просто сам сорт винограду Ізабелла (*Vitis Labrusca*) має полуничний післясмак. Деякі виробники підсилюють ефект за допомогою соку або сиропу, але в оригінальну рецептуру ці добавки не входять, якщо вони використовуються, на етикетці має бути зазначено, що це винний напій. Більшість вин *Fragolino* виробляють на північному сході Італії. Сама назва «Фраголіно» походить від італійського слова «*fragola*» (полуниця) із зменшувально-пестливим суфіксом, так що його можна вільно перекласти як «полуничка». Для виробництва використовується сорт *Vitis Labrusca*;

- апелянт – науково-виробниче підприємство «НИВА» у вигляді Товариства з обмеженою відповідальністю (далі – НВП «НИВА») погоджується з тим, що в деяких джерелах слово «*fragolino*» перекладається з італійської як «фраголіно (червоне вино)». Однак, за твердженням апелянта, зустрічаються й інші переклади цього слова, наприклад: «*fragolino*» (з італ.) – красний пагелл (земляничний пегал);

- апелянт вважає, що слово «*fragolino*» походить від італійського слова «*fragola*», що в перекладі українською мовою означає «суніця (полуниця)» і є його пестливою формою – «суничне (полуничне).

(58) Отже, як вбачається з Рішення, «Фраголіно» – це солодке вино з виразним полунично-суничним смаком, під час виробництва якого не використовуються сторонні фрукти, просто сам сорт винограду Ізабелла (*Vitis Labrusca*), який має полуничний післясмак. А при використанні соку або сиропу такий напій є винним напоєм, а не вином, про що має бути зазначено на етикетці.

4.3.2. Державна служба з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів

(59) Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (далі – Держпродспоживслужба) листом від 02.02.2022 № 11.1.1-4/1966 (вх. Комітету № 7-02/1372 від 02.02.2022) повідомила таке:

- стосовно нормативних документів, що передбачають виробництво винних напоїв, зокрема винного напою «FRAGOLINO», то відповідно до статті 4 Закону України «Про виноград та виноградне вино» центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, політики у сфері сільського господарства, затверджує порядок ведення та форми виробничого обліку вин, технологічну документацію на виробництво вин, погоджує в установленому ним порядку використання зарубіжної технологічної документації, визначає перелік необхідних для цього документів, строки і процедуру їх подання;

² <https://me.gov.ua/Files/DownloadFile?id=dca36a5c-7d2b-46d6-b576-9ebf7408e321>

- згідно із частиною першою статті 5 Закону України «Про виноград та виноградне вино» вина і коньяки України виготовляються згідно з правилами виробництва і зберігання тихих вин, правилами виробництва і зберігання ігристих та шампанських вин, правилами виробництва коньяків України, правилами виробництва виноробної продукції і технологічними інструкціями, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, політики у сфері сільського господарства. Для виготовлення вин і коньяків України застосовуються матеріали та речовини українського та/або неукраїнського походження без будь-яких обмежень щодо часток їх використання у виробництві, дозволені для використання нормативно-правовими актами та Головним державним санітарним лікарем України;
- Держпродспоживслужба не є розробником (розпорядником) нормативних документів на харчові продукти, алкогольні напої тощо;
- щодо складу та властивостей напою Фраголіно («FRAGOLINO»), то відповідно до пункту 1 частини третьої статті 4 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» інформація про харчовий продукт не повинна вводити в оману, зокрема щодо характеристик харчового продукту, у тому числі його категорії, характерних ознак, властивостей, складу, кількості, мінімального терміну придатності або дати «вжити до», країни походження або місця походження, способу виробництва (виготовлення);
- статтею 6 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» визначено перелік обов'язкової інформації про харчові продукти, де перелік інгредієнтів є обов'язковою для надання інформацією про харчовий продукт;
- відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» перелік інгредієнтів має включати всі інгредієнти харчового продукту в порядку зменшення їх маси станом на момент їх використання у процесі виробництва харчового продукту. Перелік інгредієнтів наводиться під заголовком, що складається з або включає в себе слово «склад» або «інгредієнти»;
- враховуючи викладене, харчові продукти, що реалізуються в Україні, зокрема алкогольний напій «FRAGOLINO», мають відповідати вимогам законодавства про безпечність й окремі показники якості харчових продуктів та бути маркованими відповідно до вимог Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів»;
- отже, алкогольний напій «FRAGOLINO» має містити необхідну обов'язкову інформацію, передбачену вимогами Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» та статті 11 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»;
- виробництво харчових продуктів (алкогольних напоїв) здійснюється відповідно до обраних оператором ринку нормативних документів, зокрема ДСТУ, ТУ чи власних технологічних інструкцій, тому інформацією щодо виноматеріалів, з якого сорту винограду вироблено напій «FRAGOLINO» («Фраголіно») та складових напою, володіє безпосередньо виробник такого продукту;
- відповідно до пункту 36 статті 1 Закону України «Про виноград та виноградне вино» виноробна продукція – вина тихі, шампанські, ігристі та газовані, вермути, бренді, коньяки і алкогольні напої виноградного походження;
- абзацом сьомим статті 1 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» визначено, що алкогольні напої – продукти, одержані шляхом спиртового бродіння цукровмісних

матеріалів або виготовлені на основі харчових спиртів з вмістом спирту етилового понад 0,5 відсотка об'ємних одиниць, а також з вмістом спирту етилового 8,5 відсотка об'ємних одиниць та більше;

- відповідно до Закону України «Про виноград та виноградне вино» визначення «напій винний» не передбачено.

- (60) Отже, як вбачається з листа Держпродспоживслужби від 02.02.2022 № 11.1.1-4/1966 (вх. Комітету № 7-02/1372 від 02.02.2022), визначення поняття «напій винний» у Законі України «Про виноград та виноградне вино» не передбачено. Харчові продукти, що реалізуються в Україні, зокрема алкогольний напій «FRAGOLINO», мають відповідати вимогам законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів та бути маркованими відповідно до вимог Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів», а виробництво алкогольних напоїв повинно здійснюватись відповідно до обраних оператором ринку нормативних документів, зокрема ДСТУ, ТУ чи власних технологічних інструкцій.

4.3.3. Міністерство аграрної політики та продовольства України

- (61) Міністерство аграрної політики та продовольства України листом від 01.02.2022 № 21-1313-05.1/1918 (вх. Комітету № 8-02/1859 від 11.02.2022) повідомило Комітет, що:

- нормативного визначення, а також загальної нормативної документації з виробництва «напоїв винних», зокрема «напою винного» «FRAGOLINO», немає;

- щодо визначення «сидру», то відповідно до ДСТУ 4836:2007 «Сидри. Загальні технічні умови» сидри – слабоалкогольні напої, виготовлені методом повного або часткового спиртового бродіння яблучних соків із подальшим можливим насиченням діоксидом вуглецю ендogenousного або екзогенного походження;

- згідно з пунктом 36 статті 1 Закону України «Про виноград та виноградне вино» виноробна продукція – вина тихі, шампанські, ігристі та газовані, вермути, бренді, коньяки і алкогольні напої виноградного походження;

- відповідно до Закону України «Про виноград та виноградне вино» нові марки виноробної продукції затверджує керівник суб'єкта господарювання на підставі висновку Центральної галузевої дегустаційної комісії виноробної промисловості та/або дегустаційної комісії профільної наукової установи, та/або дегустаційної комісії галузевої громадської спілки, що діють відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, політики у сфері сільського господарства;

- виходячи з наведеного вище, суб'єкт господарювання може розробляти власну нормативну документацію з виробництва напоїв виноградного походження та затверджувати її в установленому законодавством порядку.

- (62) Отже, як вбачається з листа Міністерства аграрної політики та продовольства України від 01.02.2022 № 21-1313-05.1/1918 (вх. Комітету № 8-02/1859 від 11.02.2022), нормативного визначення, а також загальної нормативної документації з виробництва «напоїв винних», зокрема «напою винного» «FRAGOLINO», немає.

4.3.4. Українська корпорація по виноградарству і виноробній промисловості «Укрвинпром»

- (63) Листом від 02.02.2022 № 10 (вх. Комітету № 8-02/1859 від 11.02.2022) Українська корпорація по виноградарству і виноробній промисловості «Укрвинпром» (далі – Укрвинпром) повідомила Комітет, що:

- у статті 1 Закону України «Про виноград та виноградне вино» відсутнє визначення «напій винний»;
 - на аналогічну продукцію поширюється ДСТУ 6038:2008 «Напої на основі вина. Загальні технічні умови»;
 - у разі, якщо виробники планують виробляти свою продукцію з відхиленням від зазначеного вище стандарту, тоді вони вправі розробити самостійно технічні умови, технологічні інструкції на будь-які напої винні, зокрема, «FRAGOLINO» («ФРАГОЛІНО»). Відповідно до статті 16 Закону України «Про стандартизацію» та ДСТУ 1.3:2015 «Технічні умови України. Настанови щодо розроблення» підприємства, установи та організації мають право у відповідних сферах діяльності та з урахуванням своїх господарських і професійних потреб організовувати та виконувати роботи із стандартизації, зокрема розробляти, приймати, перевіряти, переглядати та скасовувати стандарти, кодекси ustalеної практики, технічні умови і зміни до них, установлювати процедури їх розроблення, прийняття, перевірки, перегляду, скасування та застосування. Стандарти, кодекси ustalеної практики та технічні умови, прийняті підприємствами, установами та організаціями, застосовуються на добровільній основі;
 - склад та властивості конкретного напою зазначені в технічних умовах та технологічних інструкціях, затверджених у встановленому порядку, які є інтелектуальною власністю виробника. Власником технічних умов є підприємство. Відтворювати, тиражувати, розповсюджувати та застосовувати ці технічні умови повністю або частково на будь-яких носіях інформації без письмової згоди власника заборонено;
 - згідно з ДСТУ 6038:2008 напій на основі вина може виготовлятися із виноградних та плодово-ягідних виноматеріалів, соків плодово-ягідних зброджених, зброджених-спиртованих із додаванням цукровмісних матеріалів із виноградної і плодово-ягідної сировини, кислоти лимонної харчової, колеру, екстрактів рослинного походження та діоксиду вуглецю;
 - ТОВ «Вин Агро» і ТОВ «Таїрово Вайнері» виробляють Напій згідно з ТУ У 11.0- 19201066-011:2018 «Напої винні слабоалкогольні ігристі та газовані».
- Згідно з ТУ У 11.0-19201066-011:2018 «Напої винні слабоалкогольні ігристі та газовані» напої винні слабоалкогольні виробляються з соку яблучного збродженого, отриманого шляхом відновлення соку яблучного концентрованого. За технологією виробництва, спирти в такі напої не додаються. У процесі бродіння утворюється міцність: концентрація етилового спирту в алкогольних напоях, формула якого однакова як для зброджених яблучних, так і для виноградних, а також інших продуктів бродіння.
- українськими виробниками напоїв із позначенням «FRAGOLINO» є:
 - ПАТ «ОБОЛОНЬ» – ТМ «VILLA BLANCA»;
 - ТОВ «ТАЇРОВО ВАЙНЕРІ» – «FRATELLI»;
 - ПрАТ «АРТВАЙНЕРІ» (виробництво на потужностях ДП «Уманський лікеро-горілчаний завод») – ТМ «SAVAGE»;
 - ТОВ «ЮГВИНПРОМ» – ТМ «PREGOLINO».
 - напій «FRAGOLINO» може вироблятися з вітчизняних та європейських сортів винограду. Крім цього, багато українських виробників виготовляють під своїми торговельними марками винні напої на яблучній основі з екстрактом суниці (згідно з індивідуальними нормативними документами кожного виробника, затвердженими в установленому законодавством порядку (ТУ та ТП);
 - виробництво Напоїв «FRAGOLINO» можливе із соку яблучного збродженого, лікеру (цукровий сироп на основі соку яблучного збродженого) тощо;

- відповідно до частини другої статті 11 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» маркування виноробної продукції, у тому числі сидру і перрі (без додавання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природного (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктово-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додавання спирту), яка реалізується в Україні, здійснюється відповідно до Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом;

- для виробництва напоїв винних «ФРАГОЛІНО» можуть використовуватись: виноматеріали плодово-ягідні; виноматеріали столові оброблені; соки плодово-ягідні зброжені; соки плодово-ягідні концентровані; сік яблучний концентрований: сік яблучний зброжений; вода питна (тільки для приготування соку відновленого); дріжджі винні чистих культур, гребенева сусло; чиста культура винних дріжджів; цукор білий; сироп глюкозно-фруктозний (якщо це зазначено в ТУ); кислота аскорбінова; кислота лимонна моногідрат харчова; кислота винна харчова; бензоат натрію; екстракт дубовий; ангідрид сірчистий рідкий технічний; рослинний екстракт фраголи (суниці) вітчизняний та/чи імпортований; натуральні ароматизатори плодово-ягідної сировини; ароматичні екстракти плодово-ягідної сировини; екстракт шкірки винограду (для доведення кольору рожевих та червоних напоїв) вітчизняний та/чи імпортований (якщо це зазначено в ТУ); бентоніти та інші дисперсні матеріали для виноробної промисловості; діоксид вуглецю тощо;

- статтею 14 Податкового кодексу України передбачено, що виноробна продукція – це вина виноградні натуральні, вина натуральні кріплені, шампанські, ігристі, газовані, вермути, бренді, сусло виноградне та інші виноматеріали, коньяки, інші алкогольні напої з винограду, плодів та ягід;

- ДСТУ 6038:2008 «Напої на основі вина. Загальні технічні умови» передбачає поняття «напої на основі вина» – алкогольні напої, виготовлені на основі виноградних та плодово-ягідних виноматеріалів, соків плодово-ягідних зброджених, зброджено-спиртованих та спиртованих із додаванням купажних компонентів, розлиті у спожиткову тару і призначені для реалізування в торговельній мережі. Вміст виноматеріалів, соків плодово-ягідних зброджених, зброджено-спиртованих і спиртованих у напоях повинен становити не менше ніж 50 відсотків;

- напоєм винним виробники називають свою продукцію в силу того, що продукція вироблена з різних видів сировини, відповідно до законодавства, має узагальнювальну назву – виноробна продукція.

- (64) Отже, як вбачається з листа Укрвинпрому від 02.02.2022 № 10 (вх. Комітету № 8-02/1859 від 11.02.2022), нормативного визначення поняття «напій винний» немає, а напоєм винним виробники називають свою продукцію в силу того, що продукція вироблена з різних видів сировини.

При цьому на аналогічну продукцію поширюється ДСТУ 6038:2008 «Напої на основі вина. Загальні технічні умови», а в разі якщо виробники планують виробляти свою продукцію з відхиленням від зазначеного вище стандарту, тоді вони вправі розробити самостійно технічні умови, технологічні інструкції на будь-які напої винні, зокрема «FRAGOLINO».

4.3.5. Європейська бізнес асоціація

- (65) Листом від 07.02.2022 № 100/2022/19 (вх. Комітету № 8-02/1776 від 10.02.2022) Європейська бізнес асоціація (далі – Асоціація) повідомила Комітет, що:

- виробництво напою «FRAGOLINO» («Фраголіно») не передбачене безпосередньо жодним нормативно-правовим актом, однак при його виробництві необхідно дотримуватися Закону України «Про виноград та виноградне вино»;

- конкретного сорту винограду, з якого може вироблятися виноматеріал для напою «FRAGOLINO» («Фраголіно»), не визначено;

- «FRAGOLINO» («Фраголіно») – напій на основі вина (суміш на основі зброджених напоїв) ігристий ароматизований, виготовлений виключно шляхом купажування виноградних виноматеріалів (не менш ніж 50%) білих, рожевих, червоних, підготовленої питної води, цукрового сиропу з додаванням ароматизаторів суниці, піняста властивість якого набула внаслідок його насичення діоксидом вуглецю ендогенного походження, що утворюється під час бродіння сусла або вторинного бродіння виноматеріалів;

- виробництво напою «FRAGOLINO» («Фраголіно») з соку яблучного збродженого, лікеру (цукровий сироп на основі соку яблучного збродженого) тощо, а не з виноматеріалу виноградного походження неможливе, оскільки за своєю суттю напій «FRAGOLINO» («Фраголіно») повинен виготовлятися виключно з використанням зброджених виноматеріалів;

- згідно з ДСТУ 4836:2007 «Сидри. Загальні технічні умови» сидр – це натуральний слабоалкогольний напій з об'ємною часткою етилового спирту від 1,2 % до 8,5 % (за об'ємом), який виробляють методом повного або часткового спиртового бродіння свіжих яблучних соків із подальшим можливим насиченням діоксидом вуглецю ендогенного або екзогенного походження;

- під час виробництва сидрів не дозволено використовувати етиловий спирт будь-якого типу (ректифікат, плодовий, виноградний тощо) та інші водно-спиртові розчини. Сидри виготовляються виключно зі збродженого свіжого яблучного соку. Використання відновленого яблучного концентрату під час виробництва сидрів не допускається;

- напої, що використовують позначення «FRAGOLINO» – це окрема група напоїв, що реалізуються на ринку України та основною ознакою яких є те, що вони виготовляються на основі збродженого виноградного соку – вина та мають суничний смак;

- до складу напоїв винних можуть входити екстракти з плодово-ягідної і рослинної сировини в суміші та/чи окремо, винні чи водні настої плодів чи ягід, соки плодови і ягідні чи концентрати соків із плодів і ягід або ароматичний екстракт із плодів і ягід та/або пряно-ароматична рослинна сировина, ароматичні емульсії (плодови, ягідні, цитрусові та інші), цукровий сироп, концентрат виноградного соку, сусло виноградне консервоване, питна вода, ароматизатори, харчові барвники;

- склад напоїв встановлюється в технологічній інструкції на конкретну продукцію;

- нормативне визначення поняття «напій винний» у Законі України «Про виноград та виноградне вино» відсутнє.

- (66) Отже, як вбачається з листа Асоціації від 07.02.2022 № 100/2022/19 (вх. Комітету № 8-02/1776 від 10.02.2022), виробництво напою «FRAGOLINO» («Фраголіно») не передбачене безпосередньо жодним нормативно-правовим актом, однак при його виробництві потрібно дотримуватися Закону України «Про виноград та виноградне вино». Нормативне визначення поняття «напій винний» у Законі України «Про виноград та виноградне вино» відсутнє.

4.3.6. Науковий центр «Український інститут вина»

(67) Науковий центр «Український інститут вина» листом від 24.03.2021 № 9 повідомив ТОВ «Таїрово Вайнері»³, що:

- відповідно до ДСТУ 6036:2008 «Вина плодово-ягідні. Загальні технічні умови» об'ємна частка етилового спирту, %, становить, відповідно, 9,0 – 20,00 та 10,0 – 13,0. Виноробна продукція з міцністю, нижчою за 8,5% об., належить до напоїв винних слабоалкогольних;

- напої на основі вина, на які поширюється ДСТУ 6038:2008 «Вина плодово-ягідні. Загальні технічні умови», – алкогольні напої, виготовлені на основі виноградних та плодово-ягідних виноматеріалів, соків плодово-ягідних зброджених, зброджено-спиртових та спиртових із додаванням купажних компонентів, розлиті у спожиткову тару і призначені для реалізації в торговельній мережі. Оскільки не існує національного стандарту на напої винні, слабоалкогольні, суб'єкти господарювання розробляють ТУ У на таку продукцію.

(68) Отже, як вбачається з вищевказаного листа наукового центру «Український інститут вина», через те, що не існує національного стандарту на напої винні, слабоалкогольні, суб'єкти господарювання розробляють власні технічні умови на таку продукцію.

4.3.7. Національний науковий центр «Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова» Національної академії аграрних наук України

(69) Листом від 26.03.2021 № 135 Національний науковий центр «Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова» Національної академії аграрних наук України (далі – ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова») ⁴ повідомив ТОВ «Таїрово Вайнері», що відповідно до ДСТУ 6036:2008 «Вина плодово-ягідні. Загальні технічні умови» об'ємна частка етилового спирту, %, становить, відповідно, 9,0 – 20,00 та 10,0 – 13,0. Виноробна продукція з міцністю, нижчою за 8,5% об., належить до напоїв винних слабоалкогольних.

(70) ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова» листом від 10.02.2022 № 39 (вх. Комітету № 8-02/2356 від 21.02.2022) повідомив Комітет, що:

- відносини у сфері виноградарства та виноробства України, пов'язані з веденням виноградників та виробництвом винограду, вина та інших продуктів виноробства, регламентація і контроль в цих галузях виробництва, права й обов'язки виробників, повноваження органів виконавчої влади врегульовано Законом України «Про виноград та виноградне вино»;

- основні засади державної політики щодо регулювання виробництва, експорту, імпорту, оптової і роздрібної торгівлі спиртом етиловим, коньячним і плодовим та зерновим дистилятом, спиртом етиловим ректифікованим виноградним, спиртом етиловим ректифікованим плодовим, дистилятом виноградним спиртовим, спиртом-сирцем плодовим, біоетанолом, алкогольними напоями, тютюновими виробами, рідинами, що використовуються в електронних сигаретах, та пальним, забезпечення їх високої якості та захисту здоров'я громадян, а також посилення боротьби з незаконним виробництвом та обігом алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального на території України визначені Законом України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального»;

- частиною 11 статті 5 Закону України «Про виноград та виноградне вино» встановлено, що нові марки виноробної продукції затверджує керівник суб'єкта господарювання на

³ Лист доданий до Відповіді 2.

⁴ Лист доданий до Відповіді 1.

підставі висновку Центральної галузевої дегустаційної комісії виноробної промисловості та/або дегустаційної комісії профільної наукової установи, та/або дегустаційної комісії галузевої громадської спілки, що діють відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, політики у сфері сільського господарства. Право затверджувати нові марки тихих вин і марочних коньяків України надається підприємствам і організаціям, які мають власну стабільну сировинну базу і відповідні потужності для їх виробництва;

- виноробна продукція – це вина тихі, шампанські, ігристі та газовані, вермути, бренді, коньяки і алкогольні напої виноградного походження (стаття 1 Закону України «Про виноград та виноградне вино»);

- згідно з пунктом 3.1 ДСТУ 6038:2008 «Напої на основі вина. Загальні технічні умови» напої на основі вина – це алкогольні напої, виготовлені із виноградних та плодово-ягідних виноматеріалів, соків плодово-ягідних зброджених, зброджено-спиртованих і спиртованих, із додаванням (у разі потреби) цукровмісних матеріалів із виноградної і плодово-ягідної сировини, меду натурального, дубового екстракту, ароматних спиртів, настоїв водно-спиртових із пряно-ароматичної сировини, горіха волоського, соків, екстрактів цитрусових плодів, кислоти лимонної харчової, колеру та діоксиду вуглецю;

- Законом України «Про виноград та виноградне вино» та чинним законодавством України не передбачено термін «винний напій»;

- пунктом 4.3 ДСТУ – Н 1.3:2015 «Технічні умови України. Настанови щодо розробляння» передбачено, що за відсутності національних та (або) міждержавних стандартів на розроблювану продукцію або за необхідності конкретизації їх вимог розробляються технічні умови;

- за відсутності нормативного (відсутні закон, ДСТУ, ГОСТ тощо) врегулювання в Україні виробництва «винного напою» «FRAGOLINO» («ФРАГОЛІНО») виробництво такої продукції можливо на підставі розроблених та затверджених у встановленому порядку технічних умов;

- напій «FRAGOLINO» («ФРАГОЛІНО») повинен мати склад та властивості, передбачені відповідними технічними умовами;

- напій може вироблятися із сировини, передбаченої відповідними технічними умовами.

- (71) Отже, як вбачається з листа ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства імені В. Є. Таїрова» від 10.02.2022 № 39 (вх. Комітету № 8-02/2356 від 21.02.2022), виробництво напою «FRAGOLINO» («Фраголіно») не передбачено нормативно-правовими актами. Напій може вироблятися із сировини, передбаченої відповідними технічними умовами, та повинен мати склад і властивості, передбачені цими технічними умовами.

5. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ВИСНОВКИ У СПРАВІ

- (72) ТОВ «Вин Агро» і ТОВ «Таїрово Вайнері» ввели в господарський обіг напій винний слабоалкогольний зброджений ігристий напівсолодкий білий «ТАІРОВО» з позначенням «FRAGOLINO».

- (73) На етикетці Напою зазначено його вид – напій винний слабоалкогольний зброджений ігристий напівсолодкий білий; крім того, на етикетці, контретикетці та кольєретці Напою міститься позначення «FRAGOLINO» та зазначено, що вміст спирту становить 6,0 – 6,9% об.

- (74) Напій виробляється за ТУ У 11.0-19201066-009:2018.

- (75) Напій має такий склад: сік яблучний зброджений, сік яблучний концентрований, лікери (цукровий екстракт на основі соку яблучного збродженого), натуральний ароматизатор «Фраголіно», регулятор кислотності – лимонна кислота, консервант бензоат натрію, діоксид вуглецю.
- (76) Торгово-промислова палата України Напоєм винним слабоалкогольним ігристим газованим, виробленим на основі яблучного соку, за результатами проведення експертизи присвоїла код виробів УКТ ЗЕД 2206 00 31 00.
- (77) FRAGOLINO походить від слова «fragola», у перекладі з італійської мови – «суниця».
- (78) ФРАГОЛІНО не є захищеним географічним або кваліфікованим зазначенням походження товару та/або захищеною торговельною маркою.
- (79) Відповідно до пункту 1 частини третьої статті 4 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» інформація про харчовий продукт не повинна вводити в оману, зокрема щодо характеристик харчового продукту, у тому числі його категорії, характерних ознак, властивостей, складу, кількості, мінімального терміну придатності або дати «вжити до», країни походження або місця походження, способу виробництва (виготовлення).
- (80) Статтею 6 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» визначено перелік обов'язкової інформації про харчові продукти, де перелік інгредієнтів є обов'язковою для надання інформацією про харчовий продукт.
- (81) Частиною першою статті 12 Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» перелік інгредієнтів має включати всі інгредієнти харчового продукту в порядку зменшення їх маси станом на момент їх використання у процесі виробництва харчового продукту. Перелік інгредієнтів наводиться під заголовком, що складається з або включає в себе слово «склад» або «інгредієнти».
- (82) Враховуючи викладене, харчові продукти, що реалізуються в Україні, зокрема алкогольні напої, у тому числі напій винний слабоалкогольний зброджений ігристий напівсолодкий «FRAGOLINO», мають відповідати вимогам законодавства про безпечність та окремим показникам якості харчових продуктів і бути маркованими відповідно до вимог Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів».
- (83) Отже, алкогольний напій «FRAGOLINO» містить необхідну обов'язкову інформацію, передбачену вимогами Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів».
- (84) Виробництво харчових продуктів (алкогольних напоїв) здійснюється відповідно до обраних оператором ринку нормативних документів, зокрема ДСТУ, ТУ чи власних технологічних інструкцій.
- (85) Згідно із частиною першою статті 5 Закону України «Про виноград та виноградне вино» вина і коньяки України виготовляються згідно з правилами виробництва і зберігання тихих вин, правилами виробництва і зберігання ігристих та шампанських вин, правилами виробництва коньяків України, правилами виробництва виноробної продукції і технологічними інструкціями, що затверджуються центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, політики у сфері сільського господарства.
- (86) Відповідно до пункту 36 частини першої статті 1 Закону України «Про виноград та виноградне вино» виноробна продукція - вина тихі, шампанські, ігристі та газовані, вермути, бренді, коньяки і алкогольні напої виноградного походження.
- (87) Відповідно до Закону України «Про виноград та виноградне вино» визначення «напій винний» не передбачено.

- (88) Виробництво напою «FRAGOLINO» («Фраголіно») не передбачене безпосередньо жодним нормативно-правовим актом.
- (89) Абзацом сьомим статті 1 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» визначено, що алкогольні напої - продукти, одержані шляхом спиртового бродіння цукровмісних матеріалів або виготовлені на основі харчових спиртів з вмістом спирту етилового понад 0,5 відсотка об'ємних одиниць, а також з вмістом спирту етилового 8,5 відсотка об'ємних одиниць та більше, які зазначені у товарних позиціях 2103 90 30 00, 2106 90 згідно з УКТ ЗЕД.
- (90) Відповідно до абзацу першого частини другої статті 11 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» маркування виноробної продукції, у тому числі сидру і перрі (без додавання спирту), зброджених напоїв, одержаних виключно в результаті природного (натурального) бродіння фруктових, ягідних та фруктових-ягідних соків, з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додавання спирту), яка реалізується в Україні, здійснюється відповідно до Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» з урахуванням особливостей, встановлених цим Законом.
- (91) Відповідно до ДСТУ 4836:2007 «Сидри. Загальні технічні умови», сидр – натуральний слабоалкогольний напій з об'ємною часткою етилового спирту від 1,2 % до 8,5 % (за об'ємом), який виробляють методом повного або часткового спиртового бродіння свіжих яблучних соків із подальшим можливим насиченням діоксидом вуглецю ендogenousного або екзогенного походження.
- (92) Отже, відповідно до законодавства методом повного або часткового бродіння свіжих яблучних соків може вироблятися не лише сидр, а й інші зброжені напої з вмістом спирту не більше 8,5 відсотка об'ємних одиниць (без додавання спирту), зокрема напій винний слабоалкогольний зброжений ігристий напівсолодкий «FRAGOLINO».
- (93) Виноробна продукція - вина виноградні натуральні, вина натуральні кріплені, шампанські, ігристі, газовані, вермути, бренді, сусло виноградне та інші виноматеріали, коньяки, інші алкогольні напої з винограду, плодів та ягід (п.п. 14.1.26 п. 14.1 статті 14 Податкового кодексу України).
- (94) Маркування Напою (винні слабоалкогольні ігристі газовані, код виробів УКТ ЗЕД 2206 00 31 00) відповідає вимогам Закону України «Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів» та Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального».
- (95) На аналогічну до Напою продукцію поширюється ДСТУ 6038:2008 «Напої на основі вина».
- (96) ДСТУ 6038:2008 «Напої на основі вина. Загальні технічні умови» передбачає поняття напої на основі вина - алкогольні напої, виготовлені на основі виноградних та плодово-ягідних виноматеріалів, соків плодово-ягідних зброджених, зброджено-спиртованих та спиртованих із додаванням купажних компонентів, розлиті у спожиткову тару і призначені для реалізування у торговельній мережі. Вміст виноматеріалів, соків плодово-ягідних зброджених, зброджено-спиртованих і спиртованих у напоях повинен складати не менше ніж 50 відсотків.
- (97) Згідно з ДСТУ 6038:2008 «Напої на основі вина. Загальні технічні умови» напій на основі вина може виготовлятися з виноградних та плодово-ягідних виноматеріалів, соків плодово-ягідних зброджених, зброджених-спиртованих із додаванням цукровмісних

матеріалів із виноградної і плодово-ягідної сировини, кислоти лимонної харчової, колеру, екстрактів рослинного походження та діоксиду вуглецю.

- (98) У разі якщо виробники планують виробляти свою продукцію з відхиленням від зазначеного вище стандарту, тоді вони вправі розробити самостійно технічні умови, технологічні інструкції на будь-які напої винні, зокрема «FRAGOLINO» («ФРАГОЛІНО»).
- (99) Оскільки не існує національного стандарту на напої винні, слабоалкогольні, суб'єкти господарювання розробляють технічні умови на таку продукцію.
- (100) Сировина, склад та властивості конкретного напою зазначенні в технічних умовах та технологічних інструкціях.
- (101) Отже, у зв'язку з відсутністю нормативного врегулювання в Україні виробництва «винного напою» «FRAGOLINO» («ФРАГОЛІНО») (відсутні закон, ДСТУ, ГОСТ тощо) виробництво такої продукції можливо на підставі розроблених та затверджених у встановленому порядку технічних умов.
- (102) З огляду на наведене вище суб'єкт господарювання може розробляти власну нормативну документацію з виробництва напоїв та затверджувати її у встановленому законодавством порядку.
- (103) Відповідно до статті 5 Закону України «Про виноград та виноградне вино» нові марки виноробної продукції затверджує керівник суб'єкта господарювання на підставі висновку Центральної галузевої дегустаційної комісії виноробної промисловості та/або дегустаційної комісії профільної наукової установи, та/або дегустаційної комісії галузевої громадської спілки, що діють відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної аграрної політики, політики у сфері сільського господарства.
- (104) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв, тютюнових виробів, рідин, що використовуються в електронних сигаретах, та пального» нові марки вин виноградних, вин плодово-ягідних та/або напоїв медових малих виробництв виноробної продукції затверджує керівник суб'єкта господарювання (у тому числі іноземного суб'єкта господарювання, який діє через своє зареєстроване постійне представництво) на підставі висновку Центральної галузевої дегустаційної комісії виноробної промисловості та/або дегустаційної комісії профільної наукової установи, та/або дегустаційної комісії галузевої громадської спілки, що діють відповідно до порядку, затвердженого центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері сільського господарства та з питань продовольчої безпеки держави.
- (105) Товариства здійснювали (здійснюють) виробництво Напою за ТУ У 11.0-19201066-009:2018 (зі змінами), затвердженими керівником суб'єкта господарювання 05.11.2018, на підставі протоколу Центральної галузевої дегустаційної комісії виноробної промисловості Мінагрополітики, погодженого головою зазначеної комісії 01.11.2018, що перевірено 06.11.2018 на відповідність законодавству України Державним підприємством «Всеукраїнський державний науково-виробничий центр стандартизації, метрології, сертифікації та захисту прав споживачів» ДП «Укрметртестстандарт» Мінекономрозвитку України та внесено до книги обліку за № 02568182/002877.
- (106) Дата набрання чинності ТУ У 11.0-19201066-009:2018 – 06.11.2018, які чинні до 06.11.2023.
- (107) Отже, Товариства здійснювали (здійснюють) виробництво Напою з дотриманням вимог законодавства у сфері державного регулювання виробництва й обігу алкогольних (слабоалкогольних) напоїв.

- (108) Склад та властивості конкретного напою зазначені в Технічних умовах та Технологічних інструкціях, затверджених у встановленому порядку, які є інтелектуальною власністю виробника. Власником технічних умов є підприємство.
- (109) Згідно з ДСТУ 6038:2008 напій на основі вина може виготовлятися із виноградних та плодово-ягідних виноматеріалів, соків плодово-ягідних зброджених, зброджених-спиртованих із додаванням цукровмісних матеріалів із виноградної і плодово-ягідної сировини, кислоти лимонної харчової, колеру, екстрактів рослинного походження та діоксиду вуглецю.
- (110) Враховуючи зазначене, у Комітеті відсутні підстави стверджувати, що Товариства поширювали неправдиву інформацію на етикетках та контретикетках Напою щодо його виду.

6. ПІДСТАВИ ДЛЯ ЗАКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ

- (111) Відповідно до вимог статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема, внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на намір цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, послуг цього суб'єкта господарювання.
- (112) Матеріалами справи не підтверджено, що дії ТОВ «Вин Агро» і ТОВ «Таїрово Вайнері» з виготовлення та реалізації напою винного слабоалкогольного збродженого ігристого напівсолодкого білого «ТАІРОВО» з позначенням «FRAGOLINO», без наявності в його складі інгредієнта – винограду, є повідомленням неправдивої інформації Товариствами щодо виду цього напою.
- (113) Отже, вчинення ТОВ «Вин Агро» і ТОВ «Таїрово Вайнері» порушення, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання невизначеному колу осіб неправдивих відомостей про вид продукції, що може вплинути на наміри цих осіб щодо придбання товарів цього суб'єкта господарювання, не доведено.
- (114) Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо не доведено вчинення порушення.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 27 і 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

Закрити провадження у справі № 127-26.4/93-21.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду міста Києва у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова Комітету

Ольга ПІЩАНСЬКА